

Az ifjúság résztvevése a modern kor küzdelmében.

Megnyitó beszéd, elmondotta Pál István tb. elnök, apátkanonok, a „Szent Imre Egyesület“ nov. 11-én tartott ünnepségén.

T. Közönség!

Magyarok Nagyasszonya vasárnapján elmúlt tíz éve, hogy a Szent Imre Egyesület alakítása érdekében nyílt leveletem megírtam.¹ Ez az évforduló alkalom arra, hogy az elmúltakat összefoglalva, emlékezetbe visszaidézzem és fölöttük szemlét tartsak.

Amít tettem, nem bánom; meggondolva tettem; emiatt soha semmi szomorúság sem ért, sőt annál több öröm, mondhatni folytonos öröm, ha nem is valósult úgy gondolatom, mint ahogy reméltem, hiszen a valóság folyamata folytonos, abban szünet nincs, hatása ha nem is látható most még szemmel, fogható kézzel, de mégis észrevehető és később fölismerhető, tapasztalható is lesz.

Az ifjúságból a jóknak tömörülésére szükség van, ezeknek egymás mellé kell állniok, sorakozniok, ideált választva és tűzve maguk elé. De a keresztény magyar ifjúság minő más ideált választhatna, mint Szent Imrét? Kinek a zászlója alatt tömörülhetne, sorakozhatnék inkább, mint Szent Imre zászlója alatt, amelyre magyar érzés, hazafiság, vallásosság, tiszta erkölcs van írva? Ebben kell, hogy nőjön, erősödjék a magyar ifjúság, hogy erős magyar nemzet legyen belőle, a mely képes legyen élni a hazáért és helyt állani minden belső és külső bajjal, veszedelemmel szemben. Ép, erős magyarok akarunk lenni hitben és hazafiságban, Isten és haza szeretetében, méltók azokhoz az ősokhöz, akik magyarrá tették e hazát, tiszteltté a magyart.

¹ L. Közművelődés 1898. évf. 48. sz.

Jelenleg nagy sikereket nálunk ne keressen senki, nagy eredményeket tőlünk most ne várjon senki, mert habár tudnánk is felsorolni néhányat,¹ de mi most még csak a készülődés stádiumában vagyunk és ebben a sok munkával úgy el vagyunk foglalva, hogy alig marad időnk most a külső világ számára is valamit produkálhatni; a jövőre való készülődés nagy munkája miatt erre most nem igen érünk rá.

De a jövőre való készülődés nagy munkájában való elfoglaltságunk mellett is a kort figyelemmel kísérjük, nemzetünk életéről, viselt dolgairól tudomással bírunk; és hogyha most még nem is veszünk azokban tényleg részt, de irántuk érdeklődünk és abból amit látunk, úgy véljük, hogy nagy átalakulások idejét éljük. Látjuk azt a szinte lázas tevékenységet, amely a társadalom minden rétegét áthatja, izgalomban tart jókat és rosszakat; látjuk a nagy küzdelmet, amely az ellentétes törekvések között úgy szólva élet-halálra foly; ezt látva a mi ifjú vérünk is pezsdül, forrásba jö s alig várjuk, hogy az élet színterére kiállhassunk és a nagy munkában részt vehessünk.

Előre jelezzük, hogy mi a nagy nemzeti harcban ahhoz az irányzathoz kívánunk csatlakozni, abban a munkában akarunk teljes erővel résztvenni, amelyik nem felfogat és rombol, hanem konservál-restaurál; felszedi, összegyűji a multnak tiszteletreméltó emlékeit és azokból épít és alkot történeti alapon az egész nemzet javára nagyot, akkorát, hogy annak áldásaiból minél többeknek jusson, jusson a nemzet minden hű fiának. Így jön létre, ez lesz az igazi nemzeti reneszansz.

Mi ismerjük nemzetünk erejét, a nagy ős erőt és képesnek tartjuk, hogy saját erejéből újuljon meg, szülessék újra s erősödjék meg úgy, hogy továbbra is magyar nemzet maradjon és ez az ország Magyarország az idők végéig, örökre. Mi hiszünk ebben a megújulásban, hiszünk abban és bizonyosnak tartjuk, hogy az önmagából, önerejéből való ezen megújulás egyuttal nagy tisztulási folyamat is lesz, amely forrongásból diadalmasan tör elő a nemes elem, a tiszta magyar szellem, kihányva magából a salakot, amely érvényesülését akadályozta.

¹ Mindenek előtt Évkönyvünk, amelyből már öt kötet jelent meg elég jelentékeny tartalommal; a Szent Vincze Egyesület, a szociális-, az alkohol-ellenes szakosztály, s Mária kongregáció szervezése a hittudományi előadások vezetésével, az évközben tartott nyilvános ünnepek és mulatságok.

És a küzdőfelek ebben a harcban számitanak is az ifjúságra; azt keresik, igyekeznek maguknak megnyerni, a saját táborukba vonni¹, mert tudják, hogy azé a jövő, akié az ifjúság. Mi azonban már választottunk. Restaurálni az ősök erényeiben a hazát és úgy vinni azt tovább. Ez a mi törekvésünk, ez a törekvésünknek irányzata, szelleme. Így ismer bennünket a nagy közönség is, a mi közönségünk, mely oly megható, fölemelő, lelkesítő, meleg rokonszenvvel van irántunk, mint ahogy legközelebb a mult évben is tanusította, nem szólva a mairól.

Isten segítse a nemzetet üdvösen alakulni át és segítsen mindnyájunkat jó magyaroknak lehetni s minden körülmények között maradni is.

Üdvözlöm a m. tisztelt közönséget és ünnepségünket megnyitom.

¹ A szabadgondolkodók, a „Társadalomtudományi Társaság“ az ifjúságra vetette magát, a Szent Imre körre is.